

Jätelain vaatimukset

Mitä jokaisen rakennusalan toimijan on tiedettävä?

Jenni Lehtonen, ympäristöministeriö
Rakentamisen kiertotalous webinaari 1.10.2025

Etusijajärjestys ja selvilläölovelvoite

Jätelain 8 §, 12 § ja jäteasetuksen 25 §

- Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta siten, että käyttökelpoiset rakennusosat ja -materiaalit otetaan talteen ja käytetään uudelleen ja että toiminnassa syntyy mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta rakennus- ja purkujätettä.
- Jos jätettä syntyy, sille tulisi löytää mahdollisimman korkealla etusijajärjestyksessä oleva käsittelypalvelu
 - Uudelleenkäyttöön valmistelu
 - Kierrätys
 - Muu hyödyntäminen, mukaan lukien hyödyntäminen energiana
 - Loppukäsittely
- Jätteen haltijan tulee olla selvillä jätteestään eli tuntea jätteensä, sen alkuperä ja ympäristövaikutukset

Jätteen luovuttaminen

Jätelain 29 §

- Jätteen saa luovuttaa vain:
 - Jätteen kuljettajalle, jolla on jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä
 - Jätteen käsittelijälle/hyödyntäjälle, jolla on ympäristöluvan tai ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröinnin (esim. mara-asetuksen mukainen hyödyntäminen) perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä
- Jätteen saa luovuttaa myös muulle vastaanottajalle, jolta ei edellytetä edellä mainittua hyväksymistä, merkitsemistä, ympäristölupaa tai rekisteröintiä, jos tällä on riittävä asiantuntemus sekä taloudelliset ja tekniset valmiudet jätehuollon järjestämiseen
- Jätteen kuljettajan kuulumisen jätehuoltorekisteriin voi tarkistaa [Jätehuoltokompassista](#)
- Jätteen käsittelijän ympäristöluvan (AVIn myöntämän) voi tarkistaa [Vesi- ja ympäristölupien tietopalvelusta](#)

Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräyksen velvoitteet jäteasetuksen 26 §

Rakennus- ja purkujätteen haltijan on järjestettävä erilliskeräys ainakin seuraaville jätelajeille:

- 1) betoni, tiili, kivennäislaatat ja keramiikka mahdollisuuksien mukaan eriteltyinä jätelajeittain;
- 2) asfaltti;
- 3) bitumi ja kattuhuopa;
- 4) kipsi;
- 5) kyllästämätön puu;
- 6) metalli;
- 7) lasi;
- 8) muovi;
- 9) paperi ja kartonki;
- 10) mineraalivillaeriste;
- 11) maa- ja kiviaines.

[Miten jätteet on lajiteltava rakennustyömaalla? - YouTube](#)

- Velvollisuudesta voidaan poiketa jätelain 15 §:ssä säädetyin edellytyksin, esim.:
 - jos rakennus- tai purkutyömaalla syntyy vain huomattavan vähäinen määrä rakennus- ja purkujätettä taikka jos jätteelle ei ole kohtuudella saatavissa asianmukaista hyödyntämispalvelua
 - yhteiskeräys ja keskitetty lajittelu mahdollista, jollei kerätyn jätteen laatu heikenny
- Jätteen haltija esittää poikkeamisen perusteet pyynnöstä valvontaviranomaiselle, joka voi tarvittaessa määrätä järjestämään erilliskeräyksen.

Siirtoasiakirjavelvoitteet

Jätelain 121, 121 a ja 121 b §

- Jätteen haltijan on ennen jätteen siirron aloitusta laadittava siirtoasiakirja tietystä jätteestä, joka siirretään ja luovutetaan jätelain 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle
- Siirtoasiakirja on laadittava sähköisenä ja vain poikkeustapauksissa paperisena
- Siirtoasiakirjan on oltava luettavissa jätteen siirron aikana ja siinä olevien tietojen on oltava saatavissa kaikille siirtoon osallistuville
- Jätteen haltijan on vahvistettava siirtoasiakirjassa annettujen tietojen oikeellisuus, jätteen kuljettajan jätteen kuljetettavaksi ottaminen ja vastaanottajan jätteen vastaanotto
- Siirtoasiakirjan tiedot on toimitettava Syken ylläpitämään [SIIRTO-rekisteriin](#)
- Kotitalouksien osalta jätteen kuljettaja vastaa velvoitteista
- Lisäksi sääntelyä mm. siirtoasiakirjojen sisällöstä ja säilyttämisestä
- [Milloin jätteenkuljetuksesta on laadittava siirtoasiakirja?](#)

Mistä jätteistä siirtoasiakirja on laadittava?

**Hiekan- ja
rasvanerotus-
kaivojen
lietteet**

**Rakennus- ja
purkujätteet
(pl.
Pilaantumaton
maa-aines)**

**Saostus- ja
umpisäiliö-
lietteet**

**Vaarallinen
jäte**

POP

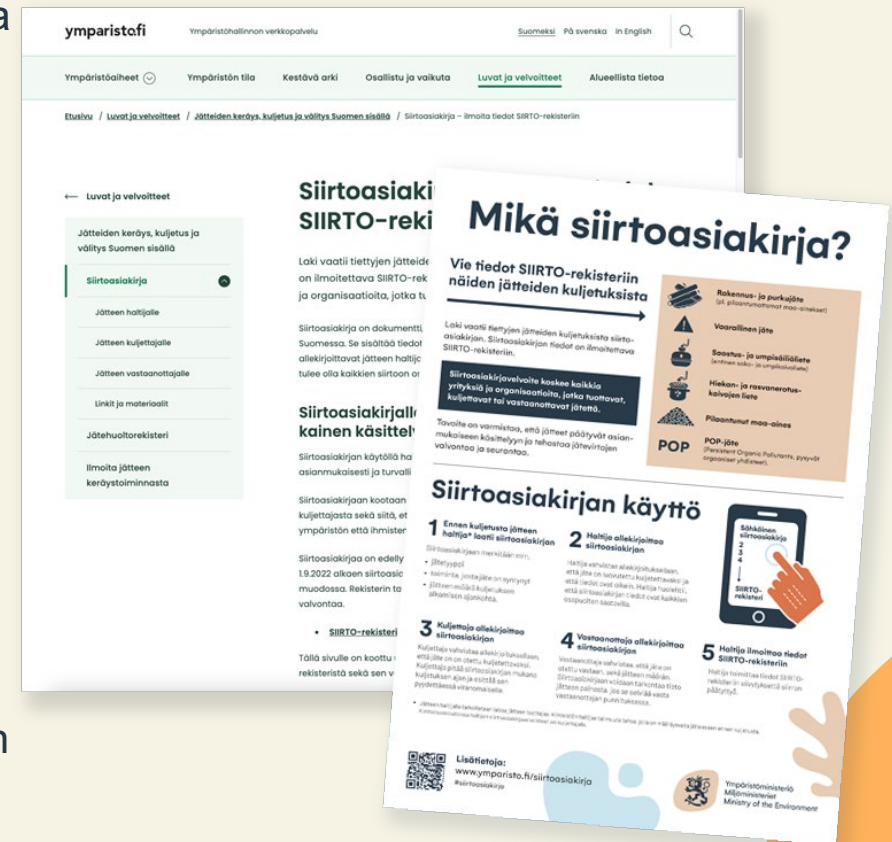
POP-jäte
eli pysyviä
orgaanisia
yhdisteitä
sisältävä jäte

**Pilaantunut
maa-aines**

Siirtoasiakirjat kuntoon!

- Käytäntö ja selvitykset osoittavat, että siirtoasiakirjoja jää laatimatta ja tietoja toimittamatta rekisteriin
 - Mediauutiset valvontaiskujen tuloksista
 - Syken selvitys SIIRTO-rekisterin tietomäärästä
- Taustalla ilmeisesti tietämättömyyttä
- SIIRTO-rekisterin tiedoissa puutteita ja virheitä, mikä hankaloittaa tiedon hyödyntämistä
- YM julkaisi [uudet infosivut](#) viestintämateriaaleineen 2024
 - Omat osiot jätteen haltijalle, kuljettajalle ja vastaanottajalle
 - Vastauksia usein esitettyihin kysymyksiin
 - Infoarkki tiedottamisen tueksi – printtaa ja jaa tai laita ilmoitustaululle!
- [Kiertotalouslain valmistelun](#) yhteydessä tarkastellaan siirtoasiakirjasääntelyn muutostarpeet

Kytkös Rapu-tietojärjestelmään

- Rakentamis- tai purkamisluvan tai purkamisilmoituksen yhteydessä Rapu-tietojärjestelmään tehtävä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys päivitetään toteutuneiden rakennus- ja purkujätteiden osalta hyödyntäen ensisijaisesti siirtoasiakirjojen tietoja
- [Rapu](#) hakee tiedot SIIRTO-rekisteristä rajapinnan avulla
- Siirtoasiakirjojen laatiminen huolellisesti erityisen tärkeää!
- Tietoja voidaan hyödyntää myös rakennus- ja purkujätteen erilliskeräyksen valvontaan ja neuvontaa

Kiitos!

Lisätietoja

jenni.lehtonen@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment